

Ze života JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 45 (2000), No. 4, 307--310

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/141053>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2000

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Uvedené odpovědi, anotace všech přednášek, zpráva vedoucího studijního pobytu a závěrečná zpráva účastníků studijního pobytu jsou obsahem studijního materiálu [11].

Účastníci studijního pobytu příznivě ocenili jeho organizaci a zajímavý program.

Odvezli si řadu poznatků z teorie a praxe didaktiky fyziky, o pojetí výuky fyziky na gymnáziu v ČR, o práci s talentovanými studenty na fyziku. Získali i řadu podnětů pro svoji práci v oblasti vzdělávání ve fyzice na střední škole.

L i t e r a t u r a

- [1] KANCELÁŘ SOCRATES OFFICE: *Výsledky programu EU SOCRATES v České republice '97-99*. Praha 1999, 56 str.
- [2] ESA, CERN, ESO: *Physics on Stage. European Week for Science and Technology 2000*. 1999, 27 p.
- [3] NEAB: *Syllabus for 2001 and 2002. Science: Physics*, 59 p.

- [4] *London Examinations GCE AS/A level, Physics*. BTEC, London, 56 p.
- [5] *Science test*. QCA, London, 51 p.
- [6] *Science — The National Curriculum for England*. QCA, London, 1999, 82 p.
- [7] *Education in Flanders*. IPM, Brusel 1997, 16 p.
- [8] KLUIBER, Z. et al.: *The Development of Talents in Physics*. Prometheus, Prague 1995, 112 p.
- [9] KLUIBER, Z. et al.: *10th International Young Physicists' Tournament*. MAFY, Hradec Králové 1998, 92 p.
- [10] HOFFMANN, O. et al.: *10th International Young Physicists' Tournament*. ASTRA, Hradec Králové 1998, 44 p.
- [11] DUQUENO, C., KLUIBER, Z. et al.: *Problems in Teaching Physics*. ARION 25. 10. Gymnázium Ch. Dopplera, Prague, 2000, 67 p.

Zdeněk Klüber

JUBILEA

60 let

Doc. RNDr. ERIKA MECHLOVÁ, CSc.
(Ostrava)
5. 1. 2001

Prof. RNDr. BRUNO SOPKO, CSc. (Praha)
17. 1. 2001

Doc. RNDr. LUDMILA MACHAČOVÁ, CSc.
(Pardubice)
18. 1. 2001

RNDr. OTAKAR FIŠER (Ostrava)
29. 1. 2001

RNDr. BLANKA JIRÁSKOVÁ (Praha)
2. 2. 2001

RNDr. EDITA KOPINCOVÁ
(Středočeská pobočka)
6. 2. 2001

RNDr. KAREL KRÁL, CSc. (Praha)
9. 2. 2001

Ing. LUDVÍK SMRČKA, DrSc. (Praha)
9. 2. 2001

JINDŘIŠKA VESELSKÁ (Brno)
10. 2. 2001

RNDr. VOJTĚCH BARTÍK, CSc. (Praha)
13. 2. 2001

PaedDr. STANISLAV KLUSÁČEK (Pardubice)
15. 2. 2001

Doc. RNDr. OTAKAR JELÍNEK, CSc.
(Praha)
16. 2. 2001

Doc. RNDr. Jiří MÍDA, CSc.
(Středočeská pobočka)
16. 2. 2001

JAROSLAV PECH (Praha)
23. 2. 2001

JAN KOPKA (Liberec)
24. 2. 2001

Prof. RNDr. KAREL ZIMMERMANN, DrSc.
(Praha)
2. 3. 2001

JARMILA PÁROVÁ (Opava)
3. 3. 2001

PhDr. Ing. ZDENĚK ŠÍMA (Plzeň)
5. 3. 2001

OLGA MRAČNOVÁ (Hradec Králové)
8. 3. 2001

PaedDr. BOŽENA KVĚTOŇOVÁ, CSc.
(Středočeská pobočka)
13. 3. 2001

Prof. RNDr. ŠTEFAN SCHWABIK, DrSc.
(Praha)
15. 3. 2001

EVA OŠTÁDALOVÁ (Ostrava)
16. 3. 2001

RNDr. JAN PETZELT, DrSc. (Praha)
16. 3. 2001

Dr. ELENA HOSTKOVÁ (Praha)
17. 3. 2001

RNDr. JANA ZEHNALOVÁ, CSc. (Ostrava)
19. 3. 2001

PAVEL AKSAMIT (Praha)
23. 3. 2001

PaedDr. HELENA ŠVECOVÁ, CSc. (Praha)
23. 3. 2001

Ing. FRANTIŠEK HANITZ, CSc. (Praha)
30. 3. 2001

65 let

Doc. RNDr. FRANTIŠEK KNOFLÍČEK, CSc.
(Brno)
8. 1. 2001

VOJTĚCH KOPSKÝ, CSc. (Praha)
12. 1. 2001

Doc. PaedDr. VLADISLAV ŠMAJSTRLA
(Ostrava)
18. 1. 2001

RNDr. ANTONÍN FRANEK (Olomouc)
21. 1. 2001

Prof. RNDr. IVO KRAUS, DrSc. (Praha)
29. 1. 2001

Prof. RNDr. ALEXANDER ŽENÍŠEK, DrSc.
(Brno)
29. 1. 2001

Doc. RNDr. JAN CELÝ, CSc. (Brno)
2. 2. 2001

RNDr. JAROSLAV HROUDA, CSc. (Praha)
7. 2. 2001

MARIE POVOLNÁ (Středočeská pobočka)
12. 2. 2001

prom. ped. IVO PŘIKRYL (Liberec)
11. 3. 2001

RNDr. Jiří GRYGAR, CSc. (Praha)
17. 3. 2001

Doc. Dr. JINDŘICH KLAPKA, CSc. (Brno)
19. 3. 2001

prom. fyz. Jiří HROCH
(Středočeská pobočka)
21. 3. 2001

70 let

RNDr. MARIE BLAHŮŠKOVÁ (Brno)
14. 1. 2001

RNDr. KVĚTOMIL STACH, CSc. (Ostrava)
21. 1. 2001

RNDr. MILENA POLCAROVÁ, CSc. (Praha)
27. 1. 2001

Prof. Ing. LUBOMÍR KUBÁČEK, DrSc.
(Olomouc)
1. 2. 2001

prom. fyz. Jiří ZÁBRŠ (Plzeň)
2. 2. 2001

TOMÁŠ JANČAR (Praha)
4. 2. 2001

Prof. RNDr. EMANUEL LUHAN, CSc.
(České Budějovice)
17. 2. 2001

Prof. RNDr. OTAKAR PRACHAŘ, CSc.
(Pardubice)
8. 3. 2001

Ing. JAROSLAV SEDLÁK, CSc. (Praha)
9. 3. 2001

75 let

RNDr. ALENA BÍLKOVÁ, CSc. (Praha)
7. 1. 2001

Ing. Jiří MACHALICKÝ, CSc.
(Středočeská pobočka)
30. 1. 2001

RNDr. IRENA SEIDLEROVÁ, CSc. (Praha)
16. 2. 2001

Doc. RNDr. VLADIMÍR BRUTHANS, CSc.
(Liberec)
18. 2. 2001

Ing. JARMIL PREIS, CSc. (Praha)
25. 2. 2001

RNDr. JOSEF PASTRŇÁK, CSc. (Praha)
26. 2. 2001

Prof. Dr. IVO BABUŠKA, DrSc. (USA)
22. 3. 2001

RNDr. VLADIMÍR HORÁK, DrSc. (Brno)
28. 3. 2001

80 let

BOHUSLAVA SLANÁ (Brno)
10. 1. 2001

Ing. ADOLF KLÍMEK, CSc. (Praha)
15. 1. 2001

Doc. RNDr. JAROSLAV HANUŠ, CSc.
(Praha)
28. 2. 2001

PhDr. ZDENĚK BUŘIL (Brno)
21. 3. 2001

Doc. RNDr. JAROSLAV SOMMER, CSc.
(Ostrava)
30. 3. 2001

85 let

Prof. JOSEF BOUŠKA (Jihlava)
10. 3. 2001

JOSEF ČECH (Brno)
15. 3. 2001

90 let

JOSEF ZIERIS (Pardubice)
4. 1. 2001

95 let

STANISLAV HORÁK (Středočeská pobočka)
22. 3. 2001

*Jubilantům srdečně blahopřeje
předsednictvo ÚV JČMF*

ČINNOST ÚSTŘEDNÍCH ORGÁNŮ JČMF V ROCE 2000

Předsednictvo ÚV JČMF se scházelo k jednáním jednou měsíčně. Ústřední výbor JČMF se sešel na jarním a podzimním zasedání.

Na počátku roku se jednalo především o shromáždění všech podkladů ze sekcí, poboček a komisí JČMF a vypracování celkové zprávy o činnosti JČMF v roce 1999. Tato zpráva byla předložena Radě vědeckých společností a MŠMT ČR spolu s vyúčtováním poskytnutých dotací. Dotace MŠMT byla využita na krytí výdajů soutěží — Matematická olympiáda, Fyzikální olympiáda, Matematický klokan a Turnaj mladých fyziků a dále na pedagogické aktivity (semináře pro žáky a učitele) organizované pedagogickými sekcemi a pobočkami. Dotace RVS byla využita jako příspěvek na vydávání časopisu Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, pro činnost vědeckých sekcí a na přednáškovou činnost v pobočkách. Předsednictvo ÚV se průběžně zabývalo krytím provozních výdajů JČMF z členských příspěvků. Do sekretariátu JČMF byl zakoupen nový počítač, který umožňuje vedení rozsáhlejší administrativní agendy i větší komunikaci v JČMF prostřednictvím internetu. Předsednictvo ÚV se dále zabývalo rozdělením dotací RVS a MŠMT pro rok 2000 na jednotlivé činnosti sekcí a poboček. Z podnětu terminologické komise

pro fyziku předsednictvo ÚV sestavilo připomínky k vydané normě ČSN ISO 31-11 „Matematické znaky a značky používané ve fyzikálních vědách a technice“. PÚV průběžně posuzovalo učebnice z matematiky a fyziky pro základní a střední školy připravované k vydání v nakladatelství Prometheus.

Na 3. zasedání ÚV JČMF 3. června 2000 v Praze přednesl celkovou zprávu o činnosti PÚV předseda JČMF J. KURZWEIL. Po vyslechnutí zprávy o hospodaření JČMF v roce 1999, kterou přednesl Š. ZAJAC, a zprávy kontrolní a revizní komise JČMF, kterou přednesl P. DOLANSKÝ, ÚV schválil účetní uzávěrku JČMF za rok 1999. Předseda JSMF B. RIEČAN informoval ÚV o aktuálních aktivitách JSMF. Podrobněji se věnoval zejména možnostem zlepšení vzájemné dostupnosti odborné literatury z matematiky a fyziky v ČR a SR. Hlavním bodem jednání ÚV byla pokračující diskuse o projektu Nová maturita předložená MŠMT. Byl vyjádřen zásadní nesouhlas s návrhem, aby se státní část maturity z matematiky, případně i z fyziky prováděla testy s uzavřenými úlohami. Podrobně byl rozebrán obsah připravovaných katalogů požadavků k maturitě z matematiky, resp. fyziky. ÚV se shodl na požadavku, aby nově koncipovaná maturita dopomohla středním školám splnit především dva hlavní úkoly — dát studentům základy všeobecného vzdělání a pomoci jim k jejich uplatnění po maturitě. JČMF bude nadále MŠMT poskytovat odborná stanoviska prostřednictvím jednání orgánů JČMF, seminářů i iniciativ jednotlivců.

Ve druhé polovině roku 2000 předsednictvo ÚV sledovalo zejména konání významných akcí, jakými byly mezinárodní kola soutěží Matematická olympiáda, Fyzikální olympiáda, Turnaj mladých fyziků a dále Letní škola učitelů fyziky v Lysé nad Labem, Veletrh nápadů učitelů fyziky v Praze, Konference učitelů matematiky na gymnáziích v Pardubicích. Hlavní událostí bylo tradiční již 7. setkání učitelů matematiky ze všech typů škol v Mariánských Lázních 25.–27. října 2000. Předsednictvo ÚV projednalo

návrhy na udělení Bělounovy ceny v matematice pro žáky základních škol a Babuškovy ceny v oboru počítačových věd pro rok 2000. PÚV se též zabývalo otázkami vydávání časopisu Rozhledy matematicko-fyzikální a koordinací vytvoření webových stránek pro ústředí JČMF a její jednotlivé složky.

Na 4. zasedání ÚV JČMF 2. prosince 2000 přednesl zprávu o činnosti PÚV J. KURZWEIL. O průběhu hospodaření JČMF v roce 2000 referoval Š. ZAJAC. Zprávu kontrolní a revizní komise přednesl P. DOLANSKÝ. ÚV schválil rozpočet JČMF na rok 2001. Podle něho bude členský příspěvek JČMF činit 160 Kč pro řádné členy a 80 Kč pro studenty a důchodce. Hlavním bodem jednání ÚV bylo prodiskutování organizace a financování soutěží pro mládež v roce 2001, které bude nově koordinovat Dům dětí a mládeže MŠMT. O Matematické olympiádě referoval L. BOČEK a o Fyzikální olympiádě I. VOLF. Oba poukázali, že v souvislosti se zaváděním nového krajského uspořádání v ČR bude nezbytné, aby pobočky JČMF zajišťující okresní a krajská kola olympiád začaly spolupracovat s nově zřízenými krajskými pedagogickými centry. Odborné materiály a celostátní kola budou nadále zajišťovat ústřední výbory MO a FO. J. MOLNÁR referoval o Matematickém klokanu — nové soutěži, která se velmi rozšiřuje na základních i středních školách. Z. KLUIBER informoval o Turnaji mladých fyziků, ve kterém se na mezinárodní úrovni již několik let velmi úspěšně prosazují naši talentovaní středoškoláci. J. KRATOCHVÍL informoval o obnovené Soutěži vysokoškoláků ve vědecké odborné činnosti v matematice (SVOČ) pod patronací matematické vědecké sekce. ÚV JČMF zdůraznil, že všichni učitelé i vědecktí pracovníci, kteří se odborně podílejí na pořádání těchto soutěží, vykonávají velmi záslužnou práci pro budoucnost naší matematiky a fyziky.

Štefan Zajac